

Prohlášení SP ČR k politice klimatických změn

Politika udržitelného rozvoje

Ing. Josef Zbořil

Člen představenstva, člen EHSV

Prohlášení SP ČR k politice klimatických změn

- Úvod
- Východiska
- Cíle
- Nástroje
- Závěr

Úvod - Výzva

- Změny klimatu představují naléhavý problém, vyžadující globální akci
- Čelit klimatickým změnám - využití nových, udržitelných energetických strategií
- Nejen, že se nepohybujeme k omezení změn klimatu, ale ani k bezpečnější energetické budoucnosti

Úvod - Výzva

- Výzva je jasná:
 - lidstvo se musí spolehlivě a rychle přesunout směrem k bezuhlíkovým energetickým systémům
 - minimalizovat náklady tohoto přechodu,
 - vyhnout se narušení globální ekonomiky
 - neohrozit ekonomický rozvoj chudších zemí.

Úvod - Příležitosti

- Rozsah aktivit k omezení klimatických změn je ohromný
- Nutnost globálně změnit způsob výroby a spotřeby energií
- Tato změna bude dlouhodobým a náročným procesem
- Změna bude vyžadovat mimořádné inovace

Úvod - Příležitosti

- Takové inovace mohou přinést růst konkurenceschopnosti
- Může růst i energetická bezpečnost země
- Nutno hledat pozitivní motivační prvky, umožňující postupné, ekonomicky efektivní, snižování emisí
- Efektivní program klimatických změn vyžaduje koordinované politiky k podpoře vědy, výzkumu a uplatnění vysoce efektivních výrobních i spotřebitelských technologií

Úvod – Udržitelný rozvoj

- S problematikou změny klimatu dostává udržitelný rozvoj zcela konkrétní rozměr
- Tato myšlenka je průmyslu vlastní
- Nutno začít okamžitou, promyšlenou akcí a vynakládat dlouhodobě vysoké úsilí
- Musí vycházet z reálných možností současnosti a realistického posouzení možností budoucích

Východiska

- Česká ekonomika je dlouhodobě založena na průmyslové výrobě
- Historicky se opírá o vyspělou strojírenskou výrobu a integraci
- Výjimečné postavení z hlediska bezpečnosti dodávek primárních energetických zdrojů - 48 % celkem, 61 % elektrina

Východiska

- Státní energetická koncepce předpokládá využití tuhých paliv i v budoucnu
- SP ČR pokládá tuto koncepci za správnou
- Lze ji současně přijmout i jako bázi průmyslové politiky klimatických změn.
- Koncepce vychází z důsledného zbilancování fyzických možností všech energetických zdrojů bez předpojatostí

Cíle

- Konečným cílem politiky klimatických změn
 - snižování vlivů hospodářské činnosti na změnu klimatu
 - postupným omezováním emisí skleníkových plynů
 - za ekonomicky i sociálně akceptovatelných podmínek
- Nesmí se zapomínat na nutná adaptační opatření!!!

Cíle

- Snadno se napíše, hůře kvantifikuje, nejobtížněji se realizuje
- Nejistoty vyplývají
 - z bezpečné dostupnosti primárních zdrojů energie
 - ze stupně poznání a rozvoje technologie
 - z politických aspektů navrhovaných a skutečně přijatých řešení

Cíle

- **Snižování energetické náročnosti** - již dnes jsou často dostupné technické možnosti
- Tyto možnosti jsou jak na straně vstupů – výroby energie a jejího přenosu, tak na straně konečné spotřeby.
- Vytvářet dlouhodobě stabilní investiční prostředí a účinnou podporou inovačních aktivit

Cíle

- Vyhodnocení potenciálu úspor – sektorová záležitost
- Benchmarking, nejlepší dostupné techniky
- Založeno na motivačních ekonomických nástrojích: scénář win-win

Cíle

■ Dekarbonizace výroby energií

- Snižování spotřeb nepokryje potřeby růstu
- Nutné výrazné snížení emisí CO₂ na jednotku vyrobené energie
- Vyšší využití obnovitelných a nefosilních zdrojů včetně jaderné energie – má svá omezení
- Dekarbonizace výroby energií z fosilních paliv, jejich využití nevyhnutelné i globálně

Nástroje

- Politika musí být založena na kombinaci autoregulačních tržních nástrojů a nezbytné míry regulace
- Musí být stanoveny jasné a dosažitelné cíle – motivace!
- Musí efektivně působit v co nejkratším časovém horizontu
- Komplexní, holistický přístup - participace

Nástroje

- Kvalifikované stanovení základních redukčních cílů – východisko Státní energetická koncepce – rozpracování na sektory
- Vytvoření podpůrného a motivačního rámce:
 - Přehodnocení EU-ETS
 - Pozitivní daňové nástroje
 - Další inovativní finanční nástroje

Nástroje

- Dotační politika
- Odstraňování právních a administrativních překážek jak doma, tak na úrovni EU
- Změny postojů k některým environmentálním dogmatům
- Podpora vědy, výzkumu a nasazování nových technologií
 - Inovace musí být průlomového charakteru
 - Finanční prostředky a koordinace úsilí!!!

Doprava

- Oblast s největším růstem emisí ve vyspělých zemích
- Cestou ke snížení emisí využití biopaliv – střet zájmů, fyzické možnosti???
- Vodík až ve vzdálenější perspektivě – není primárním zdrojem!
- Potřeba výzkumu... a zlepšování infrastruktury

Závěr

- Svaz průmyslu a dopravy ČR je si vědom naléhavé potřeby řešit společně problémy klimatických změn
- Je připraven aktivně se na tomto řešení podílet
 - řešení založeno na skutečně tržních principech s pozitivní motivací
 - a podstatné intenzifikaci vědecko-výzkumné aktivity

Závěr

- Bude-li se příliš spoléhat na administrativní a regulační nástroje
 - dojde pouze ke zhoršení působení na životní prostředí
 - k podkopání konkurenceschopnosti ČR i EU
- Problém je takových rozměrů, že bez nejširší participace a spolupráce nemá realistické řešení